

ת"פ 5114/10/11 - מדינת ישראל נגד אלי איבריגמוב

בית משפט השלום בנצרת

29 דצמבר 2014

ת"פ 5114-10-11 מדינת ישראל נ' איבריגמוב

בפני כב' השופט אדריס נעמן
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
אלי איבריגמוב

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד אושרת בן סדון

ב"כ הנאשם - עו"ד אחמד מסאלחה

הנאשם - בעצמו

גזר דין

רקע וטענות הצדדים

1. הנאשם הורשע בתום שמיעת הוכחות בביצוע עבירה של גרימת חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. כך לאחר שנקבע כי הנאשם, בעל חנות שעונים בעפולה, היה אחראי לאירוע שהתרחש ביום 7/6/11 מחוץ לחנותו, כאשר סורג חלון כבד מברזל - ששימש את חלון הראווה של החנות והושען על ידי הנאשם על הקיר שמחוץ לחנות - נפל על פעוטה בת שנה וחצי וגרם לה לחבלות קשות (שבר בצוואר הירך ונפיחות ברקמות הרכות של הראש).

עוד נקבע בהכרעת הדין כי המאשימה הוכיחה את כלל יסודות העבירה (היסוד העובדתי, היסוד הנפשי, קיומו של קשר סיבתי); כי האירוע יכול וצריך היה להיות בתחום ציפיותו הסביר של הנאשם (ועל כן אין במעשיו של אחר - שממילא לא הוכח כי היה כזה - כדי לפטור אותו מאחריות); וכי היה עליו לדאוג למנוע את קיומו של הסיכון הנשקף ממעשיו. בנוסף נקבע כי הלכה למעשה **לא נקט הנאשם כל אמצעי זהירות באשר הם**.

3. בתוך כך נדחו טענות הגנה נוספות לרבות טענות בדבר אכיפה בררנית וטענות אודות ניסיונות סחיטה מצד הורי הילדה.

4. לאחר המתואר ועוד קודם שנשמעו טיעוני הצדדים לעונש, נעתרתי לבקשת ההגנה והוריתי על שליחתו של הנאשם לשירות המבחן, לצורך הכנת תסקיר בעניינו. עוד הוריתי כי התסקיר יתייחס גם לשאלת הרשעתו בדין.

5. תסקיר מיום 2/10/14 סקר את תולדות חייו של הנאשם והעלה כי הינו בן 48, נשוי ואב לשלושה, המתגורר כיום בבת ים ומנהל את חנות השעונים שלו בעפולה. עוד עלה כי התפתחותו ועברו תקינים - לרבות השלמת 12 שנות לימוד, שירות צבאי מלא, קיום מערכות יחסים תקינות, יציבות תעסוקתית ותפקודית ועבר פלילי ללא רבב. שירות המבחן העריך כי מדובר באדם נורמטיבי, אשר התחנך על ערכים פרו-חברתיים, וגילה לאורך כל חייו יציבות ואחריות לתפקידיו השונים. ביחס למעורבותו בעבירה קיבל עליו הנאשם את הכרעת הדין בהבנה, הגם שהתקשה לראות את עצמו כאחראי הבלעדי לפגיעתה של הילדה. עם זאת הביע אמפתיה רבה לשלומה וביטא תחושת מועקה קשה בעקבות פגיעתה. בשקלול כל אלה - ובצירוף יכולתו של הנאשם להפנים לקחים - העריך השירות כי הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד הינו נמוך.

בסופו של יום, והגם שלא הוצגה כל פגיעה קונקרטית בעתידו (למעט מחשבה על סגירת החנות ומציאת עבודה הקרובה למקום מגוריו כיום), המליץ השירות לבטל את הרשעת הנאשם ולהטיל עליו חלופה עונשית בדמות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות, ובצירוף פיצוי כספי לקטינה.

6. חרף האמור, ביקשו ב"כ המאשימה להותיר את הרשעת הנאשם על כנה, וזאת כיוון שאינו עומד בתנאים שהותו בפסיקה לצורך ביטול הרשעה. הודגש כי עם כל הסימפטיה השמורה לנאשם ולהיותו אדם נורמטיבי, הרי שאלה יכולים להשפיע על מידת העונש אך לא על קביעת המדיניות הנוהגת הקשורה בהרשעת נאשמים. כך ביתר שאת כאשר לא הוכחה כל פגיעה בעתידו של הנאשם או בשיקומו ושעה שהנאשם ניהל הוכחות ויש לבטל את הרשעתו (ובשונה ממי שהודה בהזדמנות הראשונה ולא הורשע מלכתחילה).

עוד נטען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ומספר חודשי עבודות שירות, וכי במקרה שבנדון יש להטיל ענישה מן הרף התחתון, בשל עברו הנקי של הנאשם ואורח חייו הנורמטיבי.

7. מנגד עמד ב"כ הנאשם על ביטול הרשעתו של הנאשם וקרא לאמץ במלואן את המלצות שירות המבחן. זאת כיוון שנסיונות האירוע עומדות בכל הקריטריונים שפורטו בפסיקה, לרבות העובדה שמדובר בעבירה קלה שבקלות, אשר לא נלוותה אליה כל כוונה ואשר היא מסוג העבירות שניתן שלא להרשיע בגין, ולרבות תרומתם של הורי הפעוטה להתרחשות האירוע, כאשר לא השגחו עליה כנדרש. על אלה הוסיף מנסיבותיו האישיות של הנאשם, המצדיקות אף הן את ביטול ההרשעה, שהרי מדובר באדם נורמטיבי לחלוטין, אשר בינתיים סגר את חנות השעונים ועבר להתגורר בבת ים, וכעת הוא צריך לפלס לעצמו דרך חדשה, שהרשעה תקשה עד מאוד על מציאתה. בצד אלה ביקש להדגיש כי העובדה שהנאשם בחר לנהל הוכחות אינה מעלה ואינה מורידה מבחינת הנתונים לגופם, וכי רק את אלה יש לבחון, ללא קשר לבחירתו של הנאשם לנסות ולהוכיח את חפותו.

לחילופין ביקש לקבוע עונש מינימאלי היה וההרשעה תיוותר על כנה.

דין ומסקנות

8. הכלל הוא כי מי שנמצא אשם בעבירות שיוחסו לו, יש למצות בעניינו את ההליך הפלילי על דרך של הרשעה וענישה, וכי אי הרשעה הינה חריג לכלל, השמור למקרים יוצאי דופן (ראו רע"פ 3852/14 **ורשואר נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 18/8/14, פורסם ב"נבו"). ההימנעות מהרשעה שמורה - בידוע - למקרים נדירים בלבד, בהם שוכנע בית המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב, ולאחר שמצא כי "אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 **רומנו נ' מדינת ישראל**, תק-על 85(3), 737 וגם **עניין ורשואר** הנזכר).

9. הכללים להימנעות מהרשעה (או לביטולה) הותוו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337, שם נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

עוד פורטו שם מספר קווים מנחים, במענה לשאלה אם להימנע מהרשעתו של נאשם לצורך הבטחת שיקומו. כך נקבע כי בין היתר יובאו בחשבון השאלה אם לחובת הנאשם עבר מכביד ואם קיים סיכון כי יחזור ויחטא בפלילים; הנסיבות בהן ביצע את מעשה העבירה; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; יחסו של הנאשם לעבירה ומידת נכונותו להכיר בפסול שבמעשיו; והשפעותיה של ההרשעה על הנאשם.

10. בעניינו עומדת לחובת הנאשם חומרת מעשיו ופגיעתם בערכים המוגנים. **הערך החברתי המוגן** העומד בבסיסה של העבירה המיוחסת לנאשם הוא שלמות הגוף, קדושת חיי האדם, בריאותו ואיכות חייו, ובצד אלה חשיבות הנקיטה באמצעי זהירות ראויים לצורך כך.

11. סקירת **נסיבות ביצוע העבירה** מעלה כי העבירה בוצעה באחריותו הבלעדית של הנאשם (כפי שנקבע באופן מפורש בהכרעת הדין). עוד עולה כי התנהגותו של הנאשם - הגם שלא קדם לה תכנון (כי אם רשלנות) - אופיינה בסדרתיות ובשיטתיות, כאשר האמצעים שנדרשו למניעתה היו פשוטים, זמינים וזולים ביותר, שלא לומר זניחים (קיבוע בסיסי של הסורג לקיר; הכנסת הסורג למקום סגור בתוך החנות וכן הלאה). ויפים הדברים שנאמרו בע"א 2061/90 **מרצלי נ' מדינת ישראל**, פ"ד מז(1) 802, 814:

"ככל שנקיטת אמצעים אלה ואחרים היא קלה יותר ופשוטה יותר, כן תגבר חובה המורה לנקוט בהם".

בנוסף יש לזכור כי לפעוטה נגרם נזק משמעותי (שבר באגן) שחייב את אשפוזו וגיבוסה מהחזה ומטה למשך חודש תמים, על כל המשתמע מכך. עוד יש להביא בחשבון כי באותה מידה ובאותן הנסיבות ממש, עלול היה להיגרם לפעוטה נזק כבד בהרבה.

12. עולה, אם כן, **שמידת הפגיעה בערך המוגן** אינה בבחינת עניין פעוט וקל ערך, או שמדובר ב"עבירה קלה שבקלות" כטענת הסנגור. ההפך הוא הנכון. במעשה האמור ישנה פגיעה משמעותית בערך החברתי המוגן ובשלמות גופו של האדם.

13. הנה כי כן, טיבו של המחדל הרשלני מצד הנאשם ודרגת חומרתו; האינטרס הציבורי הגלום בהגנה על הערך העליון של קדושת החיים; והצורך לבסס נורמות של הקפדה על אמצעי זהירות נאותים, בפרט כשהם בסיסיים ביותר, מלמדים כי סוג העבירה אינו מאפשר לוותר על הליכה בדרך המלך, היא הרשעת הנאשם.

14. בצד אלה אף לא שוכנעתי כי ההשלכות האפשריות שעלולות לצמוח מההרשעה מצדיקות את אימוצו של החרג לכלל. בחינת **נסיבותיו האישיות של הנאשם** מלמדת כי מדובר באדם נורמטיבי, שמעולם קודם לכן לא הסתבך עם רשויות החוק וניהל מאז ומתמיד אורח חיים תקין ויציב. עם זאת יש לזכור כי עבירות מהסוג הנדון מבוצעות מטבען על ידי אנשים שחיהם נורמטיביים ועל כן עברם הנקי אינו בהכרח רלוונטי, ואין בו כדי להוות משקל כה משמעותי ומכריע (ראו והשוו ע"פ (מחוזי-תל אביב) 70914/06 **מדינת ישראל נ' קפלן**, ניתן ביום 29/8/07, פורסם ב"נבו"). בנוסף לא הובאה כל ראיה המלמדת על אפשרות ל"פגיעה חמורה בשיקום הנאשם", כאשר הנאשם היה עצמאי כל חייו, ולא מסר תוכנית עתידית כלשהי, למעט הטענה כי הוא **שוקל** לסגור את החנות ולחפש עבודה. כך או כך, ידוע כי:

"בבחינת הנזק העלול להיגרם לנאשם, אין מקום להסתפק ב"תרחיש תיאורטי", ויש להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי אשר צפוי לנאשם כתוצאה מעצם ההרשעה" (רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 24/4/14, פורסם ב"נבו").

וגם:

"החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החרג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם. אימוץ עמדתו של המבקש, עלולה להוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החרג, ואת זאת אין בידי לאפשר. יתר על-כן, המבקש אף לא טרח לתמוך את טענתו בתשתית ראייתית מתאימה, ולטעמי אין די בהצגת הסכם עבודה, לפיו הרשעה בפלילים עשויה להשליך על תעסוקתו העתידית של המבקש." (רע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 10/11/14, פורסם ב"נבו").

ויפים הדברים גם לענייננו.

15. שקלול מכלול הנתונים ואיזונם מוליך לכדי המסקנה כי ככל שהדבר נוגע בסוגיית ההרשעה, אין המדובר במקרה חריג המצדיק את העדפת שיקולי השיקום של הנאשם על השיקול הציבורי ועל הצורך בהרתעה ובביסוס נורמות של שמירה על אמצעי זהירות עד כדי ביטול הרשעתו. זאת כאמור נוכח סוג העבירה וטיבה, ולאחר שלא מצאתי כי זה המקרה בו עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חומרתה של העבירה ובין הנזק הצפוי לנאשם מההרשעה.

נוכח המפורט לעיל, אני מותיר על כנה את הרשעת הנאשם מיום 11/5/14.

16. וכעת לגזירת דינו של הנאשם.

כאן עומדות לחובתו, כאמור, נסיבות ביצוע העבירה, הנזק שנגרם בעטיה ומידת הפגיעה בערכים המוגנים. בצדן עומד לחובתו הצורך בהרתעתו ובהרתעת הרבים, תוך ביסוס הצורך בשמירה על אמצעי זהירות בסיסיים.

17. מאידך עומדות לזכות הנאשם נסיבותיו האישיות אשר פורטו בהרחבה בתסקיר, ובכלל זה תחנות חייו הנורמטיביות, עברו הנקי, תחושות האמפתיה והמועקה שחש כלפי הפעוטה וכלל התרשמותו של שירות המבחן (לרבות הערכת הסיכון הנמוכה להישנות עבירות עתידיות).

18. בתוך כך יש לזכור כי הגם שאין לזקוף לחובת הנאשם את העובדה שבחר לנהל את משפטו עד תום ובהתאם לזכותו על פי חוק, הרי שלא יוכל ליהנות מן ההקלה הניתנת למי שלקח אחריות על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה וחסך בזמנם של העדים ושל בית המשפט. בענייננו לא רק שלא נחסך זמנם של העדים, אלא שניהול המשפט אילץ את ההורים להתמודד עם האשמות בדבר ניסיונות סחיטה שלהם את הנאשם.

19. בסופו של יום, ולאחר שקלול הנסיבות - אשר לא עלו אמנם כדי כניסה לחריג אי ההרשעה, אך בוודאי שיש בהן כדי להשפיע על מידת העונש - אני סבור כי יש לאמץ את המלצות שירות המבחן ככל שהדבר נוגע לרכיבי הענישה, כאשר אני סבור כי ענישה חינוכית ופיצוי לפעוטה ישיגו במקרה זה את מטרות הענישה ותכליתה ויתלכדו עם האינטרס הציבורי. האחרון, יש לזכור, מביא בחשבון גם את שיקומם של נאשמים וקבלתם חזרה לחיק החברה.

20. לפיכך אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. צו של"צ בהיקף 100 שעות אותן יבצע הנאשם במזכירות משחקים בחברה לתרבות, פנאי וספורט בבת ים. הנאשם ישלים את הצו בתוך שנה מהיום.

ב. פיצוי בסך 7,000 ₪, אשר יופקד במלואו בגזברות בית המשפט עד ליום 1/4/15 ויועבר על ידה להורי הפעוטה (עדי התביעה 1 ו-2 בכתב האישום).

המזכירות תמציא את גזר הדין לידי שירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתנה והודעה היום ז' טבת תשע"ה, 29/12/2014 במעמד הנוכחים.

עמוד 5

אדריס נעמן , שופט

הוקלד על ידי סנא חאמד